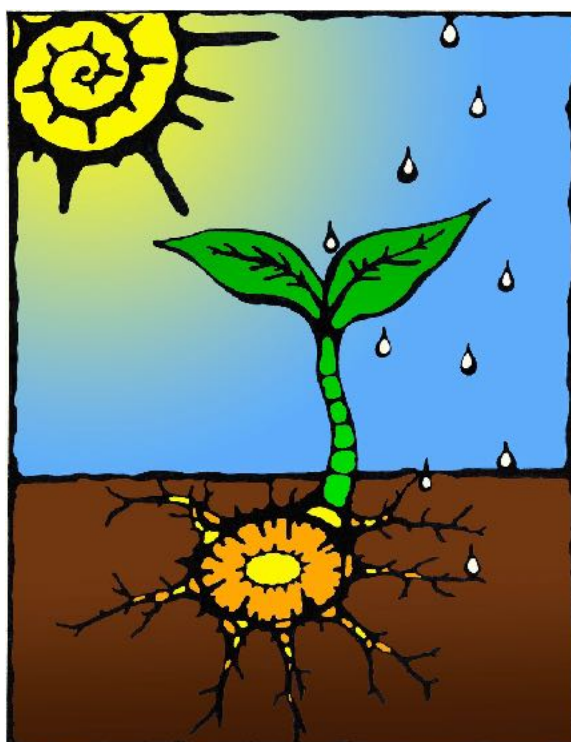

Årsplan 2023/ 2025
Båsmobakken Barnehage

Innholdsfortegnelse

Innledning	s. 3
Tilbakeblikk	s. 4
Rammeplan for barnehagen	s. 5
Fokusområder barnehageåret 2023/2025	s. 5
BARN SOM SUBJEKT	s. 5
ATELIERKULTUR	s. 7
Prosjekterende arbeidsmåte	s. 8
100-språklighet; med spesielt fokus på tegning	s. 10
Pedagogrollen	s. 11
Fysisk læringsmiljø / møteplasser	s. 12
Organisering / struktur	s. 13
Planlegging / forberedelse	s. 13
Pedagogisk dokumentasjon	s. 13

Dette er metaforen for vår måte å tenke på. Dere kan lese mer om den i ideologien vår. Den står beskrevet i det vi kaller årsplan del 1.

Innledning

Barnehageåret er kommet godt i gang, og vi fortsetter med vårt fokus fra forrige årsplan, med atelierkultur og barnet som subjekt. Å jobbe med det er en kontinuerlig prosess som er vanskelig å planlegge konkret, da det er en sammenheng mellom alle de områdene vi beskriver i denne årsplanen. Alt er avhengig av alt, og når det er ungenes interesser, engasjement og funderinger som skal tas tak i, så blir veien til underveis.

Vi har lært mye, føler vi har et stort engasjement og en driv for å lære enda mere. Vi er heldige som har et stabilt personale, noe som gjør at vi for hvert barnehageår kan fortsette prosessene.

Det har vært, og er mye fokus på mange negative ting i barnehagesektoren. Alt fra dårlige økonomiske forutsetninger, at det er travelt, bemanningskrise både i form av for lav bemanningsnorm, utfordringer med rekruttering, lave søkertall til barnehagelærerutdanninga, men også flukt fra yrket. Et slik negativt fokus kan fort prege engasjementet til de (vi) som fortsatt er i sektoren. Vi har derfor den siste tiden jobbet en del med å bevisst fokusere på hva det er som gir oss glede, engasjement og motivasjon for å jobbe i barnehage generelt, men også i Båsmobakken barnehage spesielt. Noe av dette er : »Å kjenne at man ser på barn som subjekt, møter hver enkelt ut fra sine forutsetninger og når vi ser at ungene opplever mestring og progresjon, og at det vi gjør sammen får ei betydning». "Å ha tid til å jobbe med faget vårt, og det å klare å holde seg oppdatert og at vi har gode refleksjoner». "Den VERDIFULLE jobben vi gjør, som er såååååå betydningsfull og som setter spor for all framtid - og at vi gjør den SAMMEN»

Vi må uansett forutsetninger og rammer prioritere å holde fokus på innholdet, og jobbe for at vi hver dag skal kjenne på at vi klarer nettopp dette. Vi synes vi har verdens viktigste, vanskeligste og vakreste jobb, og vet at vi hver dag gjør en forskjell for så mange. Og hver dag skal vi jobbe for at den forskjellen skal bli så god som mulig.

Hvordan vi skal klare det forklarer vi til dels i denne årsplanen. Den er vårt arbeidsdokument, og er den vi bruker som utgangspunkt for de valg vi tar. Vi bruker refleksjoner både underveis i hverdagen og i organiserte refleksjonsmøter, personalmøter, planleggingsdager, litteratur, kurs m.m for å forstå og utvikle oss mer. Hvilken betydning det får for barna dokumenter vi i ukesluttene som hver uke lages, og som er den røde tråden i barnas oppdagelser, opplevelser, tanker, ideer og erfaringer.

Takk for at vi hver dag får tilliten til å gjøre en forskjell for det mest verdifulle, nemlig barna «våre». Det er noe vi har stor respekt for!

Båsmobakken barnehage

For personalet, Susanne Jøsevold

Tilbakeblikk

Vi har i mange år jobbet for å tilnærme oss, og forstå de verdiene som Reggio Emilia filosofien bygger på, og å få til en praksis som preges av dette. En møysommelig, interessant, vanskelig og lærerik prosess, som nok «aldri» tar slutt. Å jobbe grundig nok med dette krever tid. Tid til å forstå, tid til å gjøre, tid til å prøve og feile og tid til å prøve og lære. Men når man står i denne type prosesser over tid er det så innmari kult å se tilbake på alt det vi har gjort som har vært med på å forme oss år etter år. Prosesser som har skapt både frustrasjon og engasjement, men som hele tiden har ført til at vi har vært, og fortsatt er i utvikling.

Vi har lest masse litteratur, vært på studieturer og kurs både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi har vært i Reggio Emilia og sett filosofien i «real life», og vi har hatt utallige skikkelig gode kursholdere sammen med oss.

Det siste året har vi hatt planleggingsdag sammen med Karin Furness der vi har jobbet med å forstå mer av det med atelierkultur. Vi har hatt Line Melvold her for å forstå det med livsmestring - og sett det i sammenheng med vårt fokus for å se på og møte barn som subjekt, og vi har hatt Carina Olofsson og Azarina Birgersson her for å hjelpe oss med det å utvikle gode læringsmiljø. Og vi har sist, men ikke minst hatt et toårig regional kompetanseutviklingsprosjekt (Rekomp) sammen med Mona Nicolaysen og Kari Carlsen som har handlet om atelierkultur og barnet som subjekt med tittelen «når vi former, formes vi».

Og underveis har vi etter beste evne prøvd å forstå dette og sette det ut i livet og hverdagen sammen med barna. Vi har gjort, observert, dokumentert, delt, reflektert, så gjort igjen, og hele tiden forsøkt å holde den røde tråden i dette arbeidet. Et arbeid der vi ser på barn som subjekt og jobber prosjekterende med pedagoger som ser, tenker og er bevisst på sin rolle i forhold til prosjekterende arbeidsmåte sammen med barna og utvikling av gode møteplasser i inspirerende læringsmiljø. Og som organiserer for en lyttende og utforskende pedagogikk, planlegger, er bevisste betydninga av de 100 språk, og som bruker pedagogisk dokumentasjon for at det skal være en rød tråd i dette arbeidet. For oss er dette atelierkultur!

Rammeplan for barnehagen

Rammeplan for barnehagen er en forskrift for barnehagens innhold og oppgaver. Vår ideologi er vår tilnærming til nettopp dette. Her sier vi noe om hva som legges til grunn for vårt innhold og våre oppgaver og hvordan vi jobber for å ivareta dette. Den sier noe om verdigrunnlaget, hva som er vårt innhold, hvordan vi ivaretar barns medvirkning, hvordan vi jobber med overganger (når barn begynner, bytter avdeling og begynner på skolen), hvordan vi planlegger og vurderer, våre arbeidsmåter og noe om fagområdene. Vår ideologi har vi jobbet etter i mange år, og den er revidert flere ganger både i takt med vår utvikling, utviklinga i barnehagesektoren og i samfunnet, og ikke minst etterhvert som det er kommet reviderte rammeplaner.

Dersom noen har lyst å lese hele rammeplanen har vi noen utgaver i barnehagen, eller dere kan finne den på <https://www.udir.no/rammeplan>

Fokusområder barnehageåret 2023/2025

Barn som subjekt

Synet på barn og oppdragelse har endret seg i takt med barnehagens plass i oppvekstbildet. Sentralt i denne endringen er at barn ses som subjekter helt fra begynnelsen av livet, og ikke bare objekter som skal påvirkes og formes. Dette er veldig i tråd med vårt barne-, kunnskaps- og lærings syn. Barn er relasjonsorienterte og meningsskapende helt fra fødselen av. De må møtes med anerkjennelse fra samfunnet rundt generelt, men i denne sammenhengen oss pedagoger spesielt.

Å møte barn som subjekt betyr å møte hvert barn som et individ som kan forholde seg til seg selv, med rettigheter i forhold til egne tanker og følelser. Deres følelser, deres opplevelser og deres perspektiv skal tas på alvor og de skal ha innflytelse på sin situasjon. Å møte barn som subjekt er vitalt for å legge grunnlag for medmenneskelighet og konstruktive relasjoner i barnehagen. Vår holdning til barna skal være at de er likeverdige medmennesker og vi skal i våre møter med dem legge til rette for at deres perspektiv skal komme til uttrykk. De skal få uttrykke sine intensjoner og sitt syn, og vi skal ta valg og legge til rette med utgangspunkt i akkurat det. Og det er akkurat det som er den store relasjonen til det med prosjekterende arbeidsmåte. At det innhold vi legger til rette for og at den måten vi gjør det på, tar utgangspunkt i barns engasjement, tanker og teorier. Å se på barn som subjekt er avgjørende for barnas medvirkning, for hvordan vi ser på og legger til rette for omsorg, både fysisk og psykisk omsorg og for hvordan vi legger til rette for lek. At vi viser respekt for leken deres og formidler forståelse for dens viktige betydning, samtidig som vi går inn med støtte når det trengs. Det å se på barn som subjekt er avgjørende for hvordan vi legger til rette for opplevelser, utfordringer og oppgaver i våre tema, prosjekt og læringsmiljø.

Å se på barn som subjekt betyr ikke å «dyrke» individet, vi må hele tiden tenke at vi er i et demokrati der vi må ha forståelse og respekt for hverandre. Barn skal bli sett, hørt og møtt ut fra sine forutsetninger, i fellesskapet. Vi er ulike individer med ulike og unike interesser, ideer og tenkemåte - OG vi inngår i et demokrati. De ulike gruppene i barnehagen er barnas kanskje første møte med et demokrati forutenom familien sin.

Å se på barn som subjekt krever tilstedeværende pedagoger som aktivt lytter (i vid forstand) til det barna gjør, det de sier, det de ikke sier, det de er opptatte av, det de synes er vanskelig, det de ikke forstår, det de undrer seg om osv - og alt dette skal møtes med respekt og anerkjennelse og få ei betydning for de valg en tar for og sammen med barna, og for gruppa.

For å fortsette vår utvikling innenfor dette skal vi reflektere mye rundt vår egen praksis. Hva betyr barn som subjekt for oss? Hva betyr det for vår praksis? For enkeltbarnet? For gruppa med barn? Hvilken pedagog må jeg være? Hvordan skal jeg

bli mere bevisst på mine handlinger? Hvordan kan jeg hjelpe mine kollegaer til å bli mere bevisst? Hvordan skal vi som gruppe dele gode eksempler og lære av disse? Hva får vi til? Hva synes vi er vanskelig? Og hva må vi få enda bedre til? Hva med barnet som subjekt i demokratiet? Er det motsetning og/eller to sider av samme sak? Hvilket individ i gruppen (demokratiet) er jeg? Hva kreves av meg? Hva kreves av de andre? Hvordan skapes god demokrati(gruppe)dynamikk med plass til subjektene?

Atelierkultur

Atelierkultur er en pedagogisk grunnholdning som kan finne sted overalt. Det er ikke bare de materialene og læringsmiljøet en har, og legger til rette for, men hvordan en legger til rette for at barna skal få mulighetene til å uttrykke seg ved hjelp av ulike språk, både alene og sammen med andre, både som oppgave gitt av andre, men også som egeninitiert utforskende, undersøkende og skapende aktivitet. Atelierkultur gir rom for de hundre språkenes pedagogikk som innebærer både å akseptere alle barns uttrykk slik de er, samtidig som de får mulighet til å utvide sitt uttrykksrepertoar mest mulig variert og så grundig som mulig.

Vi har definert 7 områder innenfor det med atelierkultur som vi aktivt jobber med å utvikle oss på i Båsmobakken barnehage, og som vi mener er avgjørende for at vi skal få dette bedre til. Disse områdene både går inn i, og er avhengige av hverandre. Disse områdene er:

- Prosjekterende arbeidsmåte
- 100-språklighet; med i år spesielt fokus på TEGNING
- Pedagogrollen
- Fysisk læringsmiljø / møteplasser
- Organisering / struktur
- Planlegging / forberedelse
- Pedagogisk dokumentasjon

Disse områdene er for oss atelierkultur. Hva vi legger i, og hvordan vi skal jobbe for å utvikle oss, beskrives nærmere videre i denne årsplanen.

Prosjekterende arbeidsmåte

Barn lærer hele tiden, både bevisst og ubevisst, formelt og uformelt. Barnehagen er derfor en viktig læringsarena, der det å ha et bevisst forhold til læringsbegrepet er viktig for oss som jobber her. Hva vi legger i læring, hvilke ulike læringsstrategier barna bruker og hvordan vi skal legge tilrette for kooperativ læring er viktige områder. Når skjer læring, hvordan skjer læring og hvordan skape lærelyst er viktige områder, og arbeidet med disse områdene får ei betydning for barna både her og nå, men også for all framtid.

Å jobbe prosjekterende handler om å bli kjent med barnas ulike læringsstrategier, og legge tilrette for utfordringer ut fra det vi ser. Vi skal støtte barnas interesser, engasjement og vitebegjær i all vår relasjon og samhandling med dem. Dette fordi vi mener at veien til lærelyst ligger nettopp her. Vi skal legge tilrette for kooperativ læring. Med kooperativ læring mener vi læring som skjer i situasjoner der barn møter barn rundt felles problemløsning, der læring skjer i ei samhandling mellom barn som bruker hverandres kompetanser for felles erfaring og læring. Vi voksne skal stille mer spørsmål enn vi gir svar, vi skal legge bort våre egne løsninger og vi skal være bevisste på at læring skjer både formelt og uformelt. Vi skal ikke ha fokus på definerte kunnskapsmål og læringsfokuset skal ikke være drivkrafta i prosjektene. Prosjekterende arbeidsmåte har barns medvirkning (barna som subjekt) og utforskning som sentrale drivkrefter. Det er forundringene, overraskelsene og nysgjerrigheten som skal drive prosessene framover, og det er det som skjer underveis som bestemmer hvilke materialer, redskaper, provokasjoner, og ikke minst hvilke ulike språk en skal legge til rette for. Vi skal altså i prosjektene gi rom for at inntrykk skal få komme til uttrykk på ulike måter, at en skal legge til rette for at barna skal få muligheten til å bruke ulike språk.

For å legge tilrette for kooperativ læring skal vi la barn formidle til hverandre hva de har gjort og hva de tenker om det de har gjort. Vi skal la barna få møte andre barn rundt felles problemløsning, vi skal skape gode møteplasser, barna skal få bruke hverandre og de skal få møte dokumentasjon til felles inspirasjon, refleksjon og læring. Det er viktig at barna får oppleve glede og mestring og at det skapes god lærelyst.

Fokuset på læring er ikke bare læring «om noe», men også læring om «meg selv» og hvordan jeg i møte «med deg blir». Å kunne stole på seg selv, argumentere for det en tror på, stå i mot press, lytte til andres meninger og oppfatninger, forhandle, utvikle, og lære - lære både noe om seg selv, men også om den andre og om og i de relasjonene man er en del av. Dette er viktige egenskaper i et demokrati, nå mer enn kanskje noen gang.

Vi skal øve oss i å ikke være for snar til å gå videre. Vi skal våge å stå i det og se hva som dukker opp og ikke ha så stort fokus på framover, men her og nå. Vi skal starte «vidt» og med flere mulige utganger, for så å snevre det inn når vi ser hva som engasjerer og interesserer barna mest. Vi skal dele tanker i fellesskap, lytte og lære av hverandre, inspireres og utfordres

100-språklighet; med spesielt fokus på TEGNING

Et barn har hundre språk sier Loris Malaguzzi, grunnlegger av filosofien fra Reggio Emilia som vi jobber med å utvikle oss i forhold til. Språk betegner da barns mange uttrykksformer, eksempelvis bygging, konstruksjon, musikk, dans, forming med ulike typer materialer osv. Å kalle det 100 språk er en metafor for at det er så mange ulike uttrykk, og at dersom vi ikke gir ungene mulighet til å sanse, eksperimentere og uttrykke seg via ulike språk, frarøver vi dem denne muligheten. Altså at språk er noe mye mer enn det verbale språket, og dersom vi tenker at barns inntrykk skal få komme til uttrykk på ulike språk, så må vi legge til rette for at det blir mulig. Det er mange måter å legge til rette for 100-språklighet på. En ting er hvordan vi organiserer og muliggjør det via materialer, redskaper og møteplasser i det fysiske læringsmiljøet. En annen ting er hvordan vi gir ungene mulighet til å «rable» med ulike materialer for å oppdage egenskaper og muligheter som gir dem sjansen til å kunne uttrykke seg ulikt og via ulike språk. Det kan være alt fra leire, maling og tegning, til bevegelse, dans, bygg og konstruksjon og musikk og drama blant annet.

Vi har dette året valgt å ha ekstra fokus på TEGNING. Det betyr ikke at vi ikke jobber med mange av de andre «språkene», men at vi i år skal ha ekstra fokus på å lære oss, både pedagoger og barn, enda mer av de utallige mulighetene med tegning. Vi skal ha læringsmiljø som legger til rette for det, skaffe oss mere kunnskap om tegning, gi ungene oppgaver og oppdagelser slik at de får erfaringer med tegning som et av de 100 språk, og hvordan de ved hjelp av tegning kan gi uttrykk for ulike inntrykk. Ungene skal oppleve glede og mestring med tegning, altså oppleve tegneglede

Vi skal samtidig lære oss og legge til rette for bruk av digitale verktøy og de muligheter som kan finnes.

Pedagogrollen

Å jobbe prosjekterende og med prosjekt krever i enda større grad lydhøre pedagoger som er tilstede med hele seg, som observerer, dokumenterer, reflekterer, utfordrer og som legger til rette. Det å jobbe prosjekterende er ikke noe man gjør visse tider i løpet av dagen, men ei tilnærming til alt det vi gjør sammen med barnet. Da må man ha undring, sansing, eksperimentering og utforskning som utgangspunkt i all dialog og samhandling med barn, både individuelt, og i små og store grupper. Vi skal ikke fungere som «levende fasiter» som formidler kunnskap, vi skal fungere som de som gir barna oppgaver og utfordringer som skaper utforskning, engasjement og lærelyst der de får tro på sin egen evne til å finne ut av ting. Det er derfor viktig at vi gir dem opplevelser, oppgaver og utfordringer ut fra deres ståsted og forutsetninger, interesser, engasjement og vitebegjær - og det er det som skal danne grunnlag for utvikling av læringsmiljøene.

I bunnen må det da ligge et menneskesyn og et læringssyn som i hovedsak handler om å se på barn som selvstendig tenkende, kompetente mennesker som får medvirke i sin egen hverdag i samhandling med andre, anerkjent av pedagoger med fokus og som virkelig tror på at læring skjer best og mest som i budskapet i dette ordtaket:

**«Det man hører glemmer man, det man ser husker man,
det man gjør forstår man».**

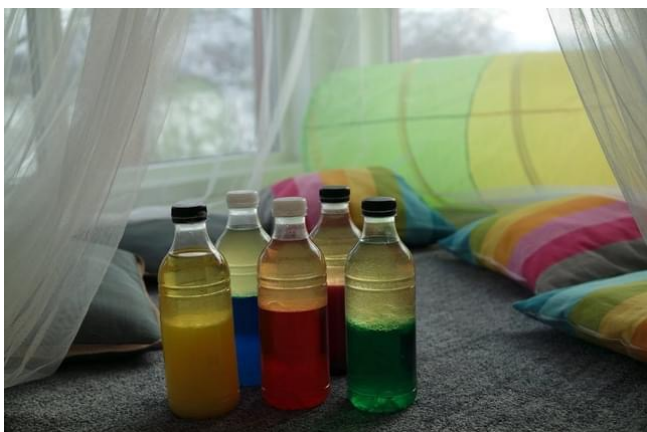
Vi må ha kunnskap om og forståelse for barn som subjekt, og ha respekt for og anerkjenne deres opplevelser, tanker, teorier, og ikke minst følelser.

Vi skal legge til rette for «intelligente situasjoner» som får barn og voksnes hjerner til å «sprake» som en møteplass mellom mennesker og miljø der man har mulighet til å oppdage sammenhenger som gjør at man forstår mer av seg selv og verden omkring.

Fysisk læringsmiljø / møteplasser

En viktig del av det med atelierkultur er de fysiske læringsmiljøene og hvordan en klarer å skape møteplasser der barna møtes for felles opplevelser, utfordringer og problemløsning, og der et mangfold av materialer og redskaper gir barna mulighet til ulike uttrykk, altså mulighet til å uttrykke seg via ulike språk. Å ha denne typen læringsmiljø som inspirerer til ulike uttrykk, utforskning, lek og samhandling er viktig, og er noe som hele tiden må være under utvikling.

Vi må tenke på læringsmiljøet både ute og inne og vi må bruke miljøet bevisst som den tredje pedagog. Med det mener vi at unger lærer av oss voksne (første pedagog) av de andre barna (andre pedagog) og av rommene og materialene de møter og er en del av (tredje pedagog). Vi må se på hva som fungerer og hva som ikke fungerer i miljøene, er det orden og system som skaper forståelse og inspirasjon? Er det inspirerende og tydelig hvilke muligheter som finnes? Hvordan skal både voksne og unger klare å ta vare på de mulighetene miljøene gir oss? Er ting der de forventes å være? Det er viktig for at vi alle skal kunne gjøre det vi planlegger å gjøre, med de materialene vi trenger underveis. Vi må derfor ha fokus på «innlæring» av miljøene. Hva er meningen? Hva kreves av rydding og system? Hva er greit å ta med seg og hvor, og hva er ikke greit? Dette handler om å utvikle en omsorg og respekt for rom, miljøer og materialer. Utviklinga av miljøene skal skje parallelt med utvikling av spor innenfor prosjektene. Og læringsmiljøene skal ivareta 100-språkligheten og legge til rette for at barn skal kunne få gi ulike uttrykk ut fra de ulike inntrykk.

Når alle gruppene har egne rom er det mye lettere å utvikle miljøene i tråd med de forutsetninger de ulike barnegruppene har. Både barn og voksne vil lettere kunne ha et eierforhold til miljøene og sammen bidra til å ivareta og videreutvikle dem.

Organisering / struktur

For å få til å jobbe prosjekterende kreves det en god del struktur og fokus på organisering. For å få til det vi vil, må vi organisere for at det skal bli mulig. Vi må organisere for at pedagogikken skal «ta oss» i en travel hverdag, med mange behov som skal dekkes. Vi må ha en ukeplan som sier noe om hvem som skal være hvor, når og hvorfor, og da hva vi skal ha fokus på når vi er på de ulike plassene. Vi må organisere tid til observasjon, dokumentasjon og refleksjon, og vi må organisere for at jobbinga med de fysiske miljøene skal være i en kontinuerlig utvikling. Barna skal være med i organiseringa i den grad de har forutsetning for det. Etter endt dag og/eller før man kommer inn etter å ha vært ute skal det legges til rette i miljøene ut fra det som er planen for de ulike områdene. Man skal på en måte «ønske neste gjest velkommen» Man skal også organisere for den frie leken, med pedagoger som er tilstedeværende for å kunne støtte der det trengs, og tilføre nye elementer og/eller materialer når det er behov for det.

Man må også organisere og strukturere tid for å sammenfatte de observasjoner en har gjort seg slik at noe av det blir til dokumentasjoner som igjen er gjenstand for refleksjon om det en har vært med på.

Planlegging / forberedelser

Å planlegge og forberede er også viktig for at en atelierkultur der lyttende pedagoger jobber prosjekterende, med utgangspunkt i barn som subjekt, i et læringsmiljø med et mangfold av muligheter (100-språklighet), skal være mulig. Det er den pedagogiske dokumentasjonen som er vårt verktøy for å planlegge et didaktisk innhold i barnehagen. Hva var planen? Hva skjedde? Hva tenker vi om det som har skjedd? Hva kan vi gjøre neste gang? Hvilke utfordringer / oppgaver kan vi gi? Hvordan skal de presenteres? Hvilke barn skal være med? Hvilke materialer skal vi legge til rette for? Når skal det skje? Hvem skal introdusere og hvordan? At vi planlegger neste skritt ut fra det vi tenker om det vi har gjort, det vi gjør i dag er en konsekvens av det som skjedde i går, og som vi igjen planlegger for i morgen.

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon er vårt viktigste arbeidsverktøy for å utvikle vår egen praksis. Pedagogisk dokumentasjon bruker vi for å få øye på innholdet i både hverdag, prosjekt, i lek og i læring. Det er via pedagogisk dokumentasjon vi skal komme oss videre i de prosesser vi til enhver tid er inne i. Det er altså et verktøy for å komme dit vi ennå ikke vet at vi skal. For å forstå forskjellen mellom dokumentasjon og pedagogisk dokumentasjon kan man kort si at dokumentasjon handler om å synliggjøre praksisen vår. Det kan være bilder, uttrykk og/eller andre ting som viser hva vi har gjort. Mens pedagogisk dokumentasjon handler om å forstå og utvikle praksisen vår, der vi behøver å reflektere (tenke og diskutere) over det vi ser, hører og leser av den dokumentasjonen vi har gjort.

Vi dokumenterer via bilder, video, samtaler, ulike uttrykk og det synliggjøres på de ulike gruppernes plasser der de har sine dokumentasjoner. I tillegg har alle gruppene egne mapper på sine datamaskiner der de underveis også skriver inn sine refleksjoner. Hver gruppe får etterhvert en god oversikt over hva de har gjort, hva som har skjedd, hva de tenker om det de har gjort, hvilke valg som gjøres videre og hvorfor de velger som de gjør. Dette brukes også underveis i barnehageåret som utgangspunkt for refleksjon på tvers av grupper og avdelinger. Lærerikt både for de som har lagd dokumentasjonen, men også for de som er med på å reflektere rundt den. Noe av dette henges også opp på veggene, noe av det kommer ut i ukesluttene og noe vil være innhold på foreldremøter og -samtaler.

Vi vil også at vårt arbeid med pedagogisk dokumentasjon skal fungere som møteplass for ungene, for foreldrene, for oss selv og for andre som kommer til barnehagen. Dette både som inspirasjon til hva som er og kan være mulig, som en dokumentasjon av de prosesser vi og barna er en del av, og som utgangspunkt for refleksjon slik at det vi gjorde i går, får ei betydning for dagen i dag og for det vi iscenesetter for morgendagen. At det er en rød tråd i det vi gjør.

Keynote har vært vårt viktigste arbeidsverktøy de siste årene. Her har all dokumentasjon og refleksjon vært lagt inn fortløpende, og vi ser den røde tråden i prosjektene tydeligere. Dette arbeidet skal vi fortsette å utvikle. Vi skal filme mere, og vi skal se filmene sammen med ungene - og sammen reflektere rundt de opplevelser og oppdagelser vi har gjort oss.

Vi skal også i større grad gi dokumentasjonene tilbake til barna. Altså bruke dokumentasjon aktivt som utgangspunkt for samtale rundt det vi sammen har gjort, og sammen planlegge veien videre. Grupper av barn kan også formidle til andre grupper av barn som har vært med på noe annet og omvendt. Dette for å få tak i barnas tanker om det de har vært med på. Hvilke teorier har de? Hva er de opptatte av? Hvilke ulike meninger har de og hvordan kan vi bruke disse for videre utforskning og læring? Slike samtaler foregår også spontant når barna møtes rundt de dokumentasjoner som henger oppe. Disse spontane møtene og samtalene skal vi få med oss, og tenker at mange ganger kan vi finne nye spor for videre arbeid og fokus nettopp her.

Etter øktene en har skal en oppsummere det man har vært med på. Man kan ha en kort refleksjon med kolleger, materialet skal bearbeides og legges inn i Keynote, komme opp på vegg eller lignende. Når en har felles refleksjonstid på gruppa skal denne dokumentasjonen brukes som utgangspunkt. Vi skal dokumentere prosessene ikke resultatene.

Overgang barnehage - skole

En egen plan for denne overgangen deles ut til skolebegynnerne i løpet av deres siste år sammen med oss

